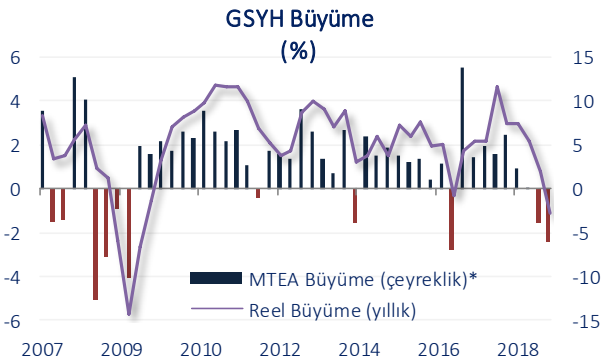

Türkiye ekonomisi 2018 yılında %2,6 büyüdü.

Türkiye ekonomisi zincirlenmiş hacim endeksine göre geçtiğimiz yılın son çeyreğinde 2017'nin aynı çeyreğine kıyasla %3 ile beklentilerden hızlı daraldı. Reuters anketine göre bu dönemde Türkiye ekonomisinin %2,7 oranında daralması bekleniyordu. Geçtiğimiz yılın ilk çeyreğindeki %7,2'lik büyüme %7,4'e, üçüncü çeyrekte kaydedilen %1,6'lık büyüme de %1,8'e revize edildi.

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış verilere göre Türkiye ekonomisi bir önceki çeyreğe göre %2,4 oranında daralarak 2016 yılının üçüncü çeyreğinden bu yana en kötü performansını sergiledi. Çeyreklik bazda üst üste iki dönem daralan Türkiye ekonomisi böylece teknik resesyona girmiş oldu.

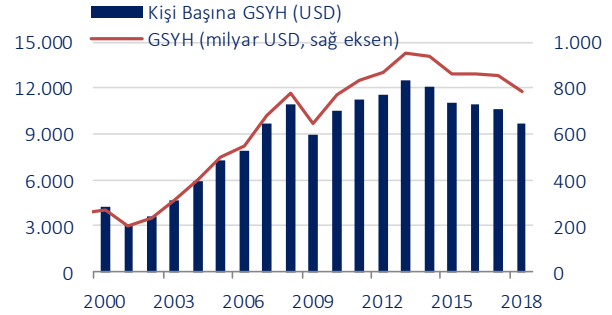
2018 yılı genelinde ise Türkiye ekonomisi %2,6 ile uzun dönemli performansının altında bir büyüme kaydetti. 2009 yılından bu yana en düşük düzeyinde gerçekleşen yıllık reel büyüme %3,8'lik YEP hedefinin altında kaldı.

Türkiye ekonomisinin büyüklüğü 784 milyar USD oldu.

2018 yılında Türkiye ekonomisinin büyüklüğü cari fiyatlarla 3,7 trilyon TL düzeyinde gerçekleşirken, USD cinsi GSYH yıllık bazda %7,9 oranında azalarak 784 milyar USD'ye geriledi. Kişi başı GSYH de bu dönemde %9,2 oranında düşerek 9.632 USD düzeyinde gerçekleşti.

USD Cinsi GSYH Göstergeleri

Net ihracattan güçlü katkı...

Harcamalar yöntemine göre net ihracat yılın son çeyreğinde de büyümeye en yüksek katkı sağlayan kalem olmaya devam etti. Bu dönemde büyümeyi 8,4 puan yukarı çeken söz konusu kalem serinin başladığı tarihten bu yana en güçlü katkısını gerçekleştirmiş oldu. TL'deki zayıf seyrin de etkisiyle ihracat hacmi büyümeyi 2,2 puan desteklerken, iç talepteki yavaşlamayla ithalat hacminde gözlenen gerileme büyümeye 6,2 puan katkı sağladı. 2018 yılı genelinde de net ihracatın büyümeye katkısı 3,6 puan oldu.

Tüketim harcamaları...

Son çeyrekte özel tüketim harcamalarının büyümeyi 5,4 puan aşağı çektiği görülüyor. Bu dönemde hanehalkının dayanıklı tüketim malı harcamalarının bir önceki çeyreğe kıyasla %34,6 düşmesi dikkat çekti. Kamunun tüketim harcamaları ise büyümeye 0,1 puan ile sınırlı oranda katkıda bulundu. Son çeyrekteki zayıf performansına rağmen tüketim harcamaları daha çok yılın ilk yarısındaki güçlü seyrile 2018 yılı genelinde büyümeye 1,2 puan ile net ihracatın ardından en yüksek katkı sağlayan ikinci kalem oldu.

Harcamalar Yöntemiyle Büyümeye Katkıları (2009 zincirlenmiş hacim endeksi)

(% puan)

	2015		2016		2017				2018			
	Yıllık	Yıllık	Ç1	Ç2	Ç3	Ç4	Yıllık	Ç1	Ç2	Ç3	Ç4	Yıllık
Tüketim	3,9	3,5	4,1	1,7	7,1	4,7	4,4	6,0	4,6	0,9	-5,3	1,2
Özel	3,3	2,2	2,8	1,9	6,1	3,8	3,7	5,5	3,5	0,5	-5,4	0,7
Kamu	0,5	1,2	1,2	-0,3	0,9	0,9	0,7	0,5	1,0	0,4	0,1	0,5
Yatırım	2,7	0,7	1,1	2,3	3,7	2,0	2,3	2,5	1,5	-1,4	-3,8	-0,5
Stok Değişimi	-1,0	0,3	-2,0	-0,5	0,4	3,8	0,6	2,3	-1,6	-4,4	-2,2	-1,7
Net İhracat	0,6	-1,3	2,1	1,8	0,3	-3,2	0,1	-3,5	0,9	6,7	8,4	3,6
İhracat	1,0	-0,4	2,3	2,4	3,6	1,9	2,5	0,2	0,9	2,9	2,2	1,7
İthalat	-0,4	-0,9	-0,2	-0,5	-3,3	-5,1	-2,4	-3,6	0,0	3,8	6,2	1,9
GSYH	6,1	3,2	5,3	5,3	11,5	7,3	7,4	7,4	5,3	1,8	-3,0	2,6

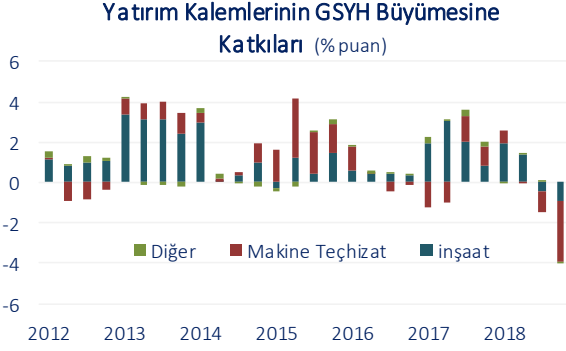
(*) Mevsim ve Takvim etkilerinden arındırılmış

Kaynak: Datastream, TÜİK

Not: Tablodaki rakamlar yuvarlamadan ötürü toplamı vermeyebilir.

2018'de yatırım harcamaları daraldı.

Yatırım harcamaları 2018'in dördüncü çeyreğinde büyümeyi 3,8 puan aşağı çekti. Bu dönemde yatırım harcamalarının kompozisyonunda makine ve teçhizat yatırımları %25,8, inşaat yatırımları %5,8 oranında geriledi. Yıl genelinde ise yatırım harcamaları büyümeyi 0,5 puan düşürdü.

İnşaat sektörü büyümeyi daraltıcı yönde etkiledi.

Üretim yöntemine göre GSYH verileri incelendiğinde geçtiğimiz yılın dördüncü çeyreğinde tüm ana sektörlerin büyümeyi aşağı çektiği görüldü. Bu dönemde sanayi sektörünün büyümeyi 1,3 düşürmesi dikkat çekti.

Yıl genelinde ise inşaat hariç tüm ana alt sektörlerin büyümeyi desteklediği görülüyor. 2018 büyümeye en yüksek katkı 2,4 puan ile hizmetler sektöründen gelirken, sanayi ve tarım sektörleri büyümeyi sırasıyla 0,2 ve 0,1 puan ile sınırlı oranda destekledi. Öte yandan, son yıllarda güçlü büyüme performansı sergileyen inşaat sektörü bu yıl daraldı.

Beklentiler...

2017 yılında büyümeyi destekleyici yönde atılmış olan adımların desteğiyle 2018'in ilk yarısında güçlü bir büyüme kaydeden Türkiye ekonomisi, yılın kalanında iktisadi faaliyette gözlenen zayıf görünüme bağlı olarak 2018 yılı genelinde uzun vadeli ortalamasının altında bir büyüme kaydetti. 2019'un ilk yarısında 2018'in son çeyreğinde görülen zayıf performansın genel olarak süreceğini, yılın devamında ise düşük baz etkisinin de desteğiyle iktisadi aktivitede toparlanma gözleneceğini öngörüyoruz. Böylece, Türkiye ekonomisinin 2019 yılı genelinde %1 civarında bir büyüme kaydedeceğini tahmin ediyoruz.

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem Bölüm Müdürü izlem.erdem@isbank.com.tr	İlker Şahin Uzman ilker.sahin@isbank.com.tr
Alper Gürler Birim Müdürü alper.gurler@isbank.com.tr	Gamze Can Uzman gamze.can@isbank.com.tr
H. Erhan Gül Müdür Yardımcısı erhan.gul@isbank.com.tr	Ayşim Kalkan Uzman Yardımcısı aysim.kalkan@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.